

Simona Koutná, FAVU Brno

Autorka je vizuální umělkyně a aktuálně je doktorandkou volného umění na FaVU v Brně pod vedením doc. MgA. Mikuláše Macháčka.

My Surrogate Self; Mé náhradní já

Práce zkoumá, jakým způsobem vizuální kultura konstruuje subjektivitu ženské identity. Ve výzkumu vycházím z ideálu ženy od 50. let., například ve starším filmu *My Surrogate Self, akt II.*¹, nebo objevuji nostalgii generace mých rodičů (60-tá léta), která se propisuje i do mého dětství (90-tá léta) a otázky, jak vštípené archetypy mohou rezonovat také dnes. V tomto širším zaměření sebeidentifikaci mapuji na půdorysu archetypu Perdita, který zastupuje ideál ženské identity. Tento portrét vztahuji ke třem vzájemně provázaným časovým úsekům a autorským licencím — k historickým referencím, k osobní interpretaci pohledem pamětnic a k současné interpretaci Perdity mým pohledem a pohledem účastníků Filmového semináře.

Na konferenci chci sdílet výzkum archetypu Perdita skrze:

- 1) *Ilustraci konstrukce ženské identity v symbolu Perdita v různých autorských licencích v průběhu času.* Konkrétně skrze novelu *101 Dalmatians* od Dodie Smith (50. léta, VB), která představuje netradiční dynamiku moci mezi lidmi a psi a pohled na otevřený model rodiny. A pohledem její adaptace, animovaného filmu od Disney (60. léta, USA), který zjednodušuje původní příběh Perdity do stereotypního obrazu ženské role, rodiny a mezidruhových vztahů.
- 2) *Mapování ozvěn archetypu Perdita ve vybraném vzorku pamětnic.* Hledám souvislosti mezi Perditou a reálnými příběhy pamětnic. Tyto fenomény konfrontuji v dokumentárním portrétu Giuseppy, která na pozadí vesnice v italských horách vypráví příběh o svém životě na Sicílii, o manželství, mateřství a vlastní nezávislé pozici po rozvodu a stěhování na sever. A skrze reflexi dokumentu *The Swimming Pool* od Carmen Dusmet Carrasco, portrét její matky.
- 3) *Práci s aktuální podobou archetypu Perdita.* Představuji si příběh, ve kterém Perdita v 60. letech usnula ve spánku v ledu a probouzí se dnes jako Dalmatinská růže. Ta, jako objekt mé imaginace, vykresluje propojení konstrukce ženského symbolu (růže) s dětskou perspektivou (naivní dalmatinské skvrny). Dalmatinskou růží představuji v sérii prací, které cílí na mezigenerační publikum a nabádají k individuální interpretaci původního archetypu.

Tyto tři kapitoly prezentuji ve formátu Filmový seminář, který představuje univerzum Perdity napříč časovou osou. Filmový seminář má formu experimentální živé prezentace a diskuze, v rámci které představuji svůj výzkum a spolupráci s umělkyněmi Susan van Veen (výzkum nostalgie) a Carmen Dusmet Carrasco (dokumentární série na téma ženské identity a mateřství v neoliberální společnosti²). Společně vedeme dialog o nostalgii, polohách ženské moci a současném odkazu Perdity.

¹ www.vimeo.com/727716065, heslo: perdit

² *The Swimming Pool*. Carmen Dusmet Carrasco. Nizozemí: 2019.

Filmový seminář je otevřený formát, který postupně rozvíjím v rámci organizace série setkání na FaVU a který chci představit i v rámci Konference Genderové perspektivy v humanitních a sociálních vědách. Mým záměrem je navázat mezioborový dialog (a kontakt) s výzkumníky a veřejností, v kontextu Centra genderových studií.

Zdroje

Sontag, Susan. On Photography. Penguin Books, 2008. ISBN 0141035781.

Berger, John. Ways of Seeing. Londýn: Penguin Books, 2008. ISBN 9780141035796.

Williamson, Judith. Decoding Advertisements: Ideology and Meaning in Advertising. Londýn: Marion Boyars, 2002. ISBN 978-0714526157.

Volochová, Lenka. Non-profits fighting against sexism in the media: The Czech case: Comments Paper – Czech Republic [online]. In: 2018 [cit. 2022-01-29]. Dostupné z: https://ec.europa.eu/info/sites/default/files/aid_development_cooperation_fundamental_rights/cz_comments_paper_fr_november2018_en.pdf

Hooks, bell. Feminism is for Everybody: Passionate Politics. Pluto Press, 2000. ISBN 978-0745317335.

Butler, Judith. Gender Trouble: Feminism and the Subversion of Identity. Velk. Británie: Routledge, 1990. ISBN 0-415-90043-3.

Tiquun, Preliminary Materials for a Theory of the Young-Girl. MIT Press, 2012, 144 s. ISBN 9781584351085.

Mersal, Iman. How to Mend: Motherhood and Its Ghosts. 1. Sternberg Press, 2018. ISBN 978-3-95679-425-4.

Davey, Moyra. Mother Reader: Essential Writings on Motherhood. New York: Seven Stories Press, 2001. ISBN 9781583220726.

Nelson, Maggie. The Argonauts. 2016. ISBN 0993414915.

Rafstedt, Elisabeth a Johanna Ehde, ed. Ms. Heresies, Amniotechnics: From full surrogacy now: Feminism. 1. Amsterdam, 2021.

Van Veen, Susan. Peak Performance (Sissi). 1. Nizozemí, 2019.

Dusmet Carrasco, Carmen. A Matter of Optics. 1. Nizozemí, 2019.

Boym, Svetlana. The Future of Nostalgia. Basic Books, 2002. ISBN 9780465007080.

Grove, Valerie. *Dear Dodie: The Life of Dodie Smith*. Reedice. Londýn: Chatto & Windus, 1996. ISBN 9780701157531.